Súd:	Krajský súd Žilina
Spisová značka:	7Co/67/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5821201112
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. František Dulačka
ECLI:	ECLI:SK:KSZA:2025:5821201112.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D., 2/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D., 3/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D., 4/ G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D., žalobcovia v rade 1/ až 4/ právne zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Brož, s.r.o., so sídlom A. Bernoláka 1417/6, Ružomberok, IČO: 52 959 601, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcov v rade 1/ až 4/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 15. marca 2022 č. k. 5C/37/2021-124, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. m e n í tak, že titulom náhrady nemajetkovej ujmy j e žalovaný p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 8.200,- Eur, žalobcovi v rade 2/ sumu 8.200,- Eur, žalobkyni v rade 3/ sumu 12.200,- Eur, žalobcovi v rade 4/ sumu 11.200,- Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamieta.

II. Žalobcom v rade 1/, 2/, 3/, 4/ priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcom v rade 1/ a 2/ náhradu škody vo výške 79,67 EUR s príslušným úrokom z omeškania (výrok I.). Titulom náhrady nemajetkovej ujmy zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu 12 500,- EUR, žalobcovi v rade 2/ sumu 12 500,- EUR, žalobkyni v rade 3/ sumu 4 000,- EUR a žalobcovi v rade 4/ sumu 5 000,- EUR (výroky II. až V.). Vo zvyšnej časti, pokiaľ žalobcovia v rade 1/ a 2/ sa domáhali zaplatenia náhrady majetkovej ujmy vo výške 36 000,- EUR a žalobcovia v rade 3/ a 4/ vo výške 18 000,- EUR, žalobu zamietol (výrok VI). Podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v spore priznal úspešnejším žalobcom v rade 1/ až 4/ proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 37 % (výrok VII.).
2. Vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 25.08.2019 v katastri obce D. došlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobil vodič motorového vozidla EČV: I. XXX J., pri ktorej došlo k usmrteniu dcéry žalobcov v rade 1/, 2/ a sestry žalobcov v rade 3/ a 4/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, keď zároveň došlo aj k usmrteniu vodiča motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená. Vo vzťahu k technickej príčine dopravnej nehody na základe záverov uvedených v znaleckom posudku č. 72/2019 znalca G. E. K., bola konštatovaná nesprávna technika jazdy, a to rýchlosť vodiča vozidla Passat, ktorý po ceste III/2305 v smere od obce I. na obec D., pravotočivou zákrutou išiel rýchlosťou 106 – 111 km/h, teda rýchlosťou o 31 až 33 km/h vyššou, ako bola rýchlosť primeraná prejazdu zákrutou v podmienkach dopravnej

nehody, v dôsledku čoho sa vodič v zákrute dostal do bočného šmyku a vozidlom prešiel do ľavej časti vozovky tak, že vodička vozidla značky Renault nemala možnosť dopravnej nehode zabrániť. Skutočnosť poškodenia zdravia A. B. v dôsledku dopravnej nehody vyplýva z lekárskeho posudku č. 7/2020, pričom zo záverov obidvoch znaleckých posudkov bolo možné vyvodiť, že ani pripútanie poškodenej by nezabránilo vzniku dopravnej nehody, pretože už v druhej fáze nehodového deja došlo k odmršteniu tela do deformujúcich sa ľavostranných častí vozidla a vzniku zranení, následkom ktorých poškodená podľahla. Na poškodení svojho zdravia nepripútaním sa bezpečnostným pásom sa poškodená mohla podieľať max. v rozsahu 10 % a nie 15 %, ako v prípade likvidácie poistnej udalosti k tomu dospel žalovaný a takúto spoluvinu poškodenej zohľadnil pri rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka, keď žalovaný v súvislosti s preukazovaním spoluzavinenia poškodenej na spôsobení škody iný dôkaz (napr. znaleckým posudkom) v konaní nenavrhoval, v dôsledku čoho súd potom vychádzal z nesporných skutkových tvrdení a obsahu predkladaných listín. Žalovaný predmetnú škodovú udalosť, majúcu charakter poistnej udalosti, mal evidovanú pod č. 65735744555/4, pričom dňa 21.04.2020 ukončil šetrenie poistnej udalosti a titulom náhrady škody vyplatil na účet žalobcu 2/ sumu 446,31 EUR, keď poistné plnenie krátil o 15 % z dôvodu, že poškodená v čase vzniku dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostným pásom, pričom konkrétne náklady spojené s pohrebom, vyčíslené podľa dodacieho listu č. 70/2019 vo výške 618,80 EUR krátil o 15 % o sumu 92,82 EUR. Zároveň žalovaný neposkytol žalobcom v rade 1/, 2/ poistné plnenie – žalobcami v rade 1/ a 2/ uplatnený nárok na zaplatenie sumy 79,67 EUR, t. j. poskytnutú dávku štátnej pomoci z ÚPSVaR – poskytnutý príspevok na pohreb. Stotožnil sa s argumentáciou žalobcov v rade 1/, 2/, že uvedený príspevok na pohreb je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispel na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením pohrebu zomrelej a jeho poskytovanie je upravené zákonom č. 238/1998 Z. z., preto niet dôvodu k tomu, aby uvedený príspevok bol žalovaným krátený, keďže príspevok nepatrí poisťovni, ale pozostalým. Uvedený štátny príspevok nemá žiaden súvis s uplatneným nárokom na náhradu škody, uplatneným pozostalými podľa ust. Občianskeho zákonníka. Preto žalobe na uloženie povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom v rade 1/, 2/ sumu 79,67 EUR s príslušným úrokom z omeškania v zmysle § 572 ods. 2 OZ v spojení s § 797 ods. 3 OZ, vyhovel.

3. Pri rozhodovaní o nároku žalobcov na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z podmienok zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o PZP“) v spojení s podmienkami uvedenými v § 427 ods. 1, § 441, § 15, § 13 ods. 1 až 3, § 11 Občianskeho zákonníka. Nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., keď už aj judikatúrou Ústavného súdu SR (napr. uznesenie III. ÚS 666/2016) bolo ustálené, že v prípade uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je daná tzv. pasívna legitimácia povinných zmluvných poisťovní, ktoré závery sa vzťahujú aj na okolnosti prejednávanej veci. Smrťou blízkej osoby – v prípade žalobcov v rade 1/, 2/ ich dcéry a u žalobcov v rade 3/, 4/ ich sestry, došlo k zásahu do osobnostných práv vymedzených v § 11 Občianskeho zákonníka. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že poškodená bola najmladším a vytúženým dieťaťom v rodine, bola aktívna a živá s dobrou náladou, pozitívnym náhľadom k životu, s dobrými školskými výsledkami, či umiestneniami v súťažiach alebo v reprezentovaní školy, osobou, ktorá sa zapájala do aktivít v obci a farnosti, v ktorých vynikala. Bola osobou, ktorá obohatila citový život žalobcov v rade 1/ a 2/ ako rodičov, keďže sa narodila potom, čo žalobcovia 3/ a 4/ si začali vytvárať vlastné predstavy o živote. Bola osobou fyzicky a telesne zdatnou, venujúcou sa športu, ekologickým a kreatívnym aktivitám, o čom nepochybne svedčia rôzne čestné uznania, vyznamenania, diplomy a hlavne umiestnenia v súťažiach, obzvlášť vynikala v súťažiach zo slovenského jazyka. Vnášala do rodiny radosť, nadšenie a zmysel nadchnúť ľudí pre dobrú vec. Žalobkyni v rade 1/ bola oporou v čase choroby, v dôsledku ktorej podstúpila operáciu chrbtice, keďže žalobca v rade 2/ pracoval na týždenné turnusy, žalobca 3/ študoval na vysokej škole a žalobkyňa v rade 4/ bola pracovne činná v zahraničí. Smrťou dcéry a sestry došlo k prelomu v ich životoch, keď žalobkyňa v rade 1/ trpí psychickou chorobou, na ktorú sa doposiaľ lieči, žalobca v rade 3/ sa po smrti viac uzavrel do seba, menej komunikoval, rodina menej trávila spoločný čas, nastalo ticho, otupná a ťaživá atmosféra. Žalobcovia v rade 1/ až 4/ preukázali existenciu intenzívnych citových väzieb a blízkeho vzťahu s poškodenou. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z aktuálnej súdnej praxe i právnej teórie, za základ svojich úvah vzal verdikt ESĽP v prípade Kontrovej proti SR, v ktorom priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25 000,- EUR, pričom neoprávneným zásahom do osobnostných práv sťažovateľky bolo usmrtenie dvoch maloletých detí, ale aj všeobecné kritéria, ktoré boli konštatované v rozhodnutí KS v Žiline sp. zn. 7Co/61/2018, ktoré bolo možné aplikovať aj na okolnosti prejednávanej veci. Je zrejmé, že smrť dcéry vo veku XX rokov, ktorá vnášala radosť do

života, bola veľmi zrelá, aktívna, zasiahla výrazným spôsobom do osobnostných práv žalobcov v rade 1/, 2 / ako rodičov, na druhej strane vzal do úvahy, že žalobcovia majú ďalšie dve deti, keď žalobca v rade 4/ si založil vlastnú rodinu, má syna, teda žalobcom v rade 1/ a 2/ môžu napĺňať citový život starého rodiča vnúčatá, na základe čoho žalobcom nedošlo k úplnému znemožneniu napĺňať rodinné vzťahy, na základe čoho stanovil náhradu nemajetkovej ujmy, zohľadňujúc 10 % krátenie z titulu spoluzavinenia poškodenej vo výške 12 500,- EUR pre každého zo žalobcov v rade 1/ a 2/. Vo vzťahu k žalobcom v rade 3/ a 4/ dospel k záveru, že smrťou poškodenej A. B. došlo aj u nich k zásahu do osobnostných práv, keďže do budúcna budú ochudobnení o súrodenecký vzťah. Pri rozhodovaní o výške prihliadol u žalobkyne v rade 3/, že táto sa už osamostatnila, v čase smrti nežila s poškodenou, bola činná v zahraničí, preto ustanovil výšku náhrady nemajetkovej ujmy (zohľadňujúc 10 % zníženie titulom spoluzavinenia poškodenej) na sumu 4 000,- EUR. Vo vzťahu k žalobcovi v rade 4/ náhradu nemajetkovej ujmy ustálil na sumu 5 000,- EUR (po zohľadnení 10 % spoluzavinenia poškodenej), prihliadajúc na skutočnosť, že tento prichádzal každý deň domov, intenzívne prežíval súrodenecký vzťah s poškodenou, keď oveľa viac s ňou prežíval jej entuziazmus, nadšenie pre život a fyzickú aktivitu, okrem iného ich spájali rovnaké záľuby a pôsobenie napr. v dobrovoľnom hasičskom zbore. Vzhľadom na skutkové zistenia a posúdenie okolností pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy dospel k záveru, že vo zvyšnej časti nárok žalobcov na zaplatenie vyššej (žalobou uplatňovanej) nemajetkovej ujmy je žaloba nedôvodná.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch VI. a VII. podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia v rade 1/ až 4/, ktorým žiadali rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietali, že súd pri svojom rozhodovaní nedostatočne zohľadnil intenzitu vzťahov medzi žalobcami a zomrelou A. B. a následne nedostatočne posúdil rozsah zásahu do ich osobnostných práv. Domnievajú sa, že primerané zadosťučinenie by malo smerovať k zmierneniu následkov ich emocionálnych oblastí, jednak v následkoch vzniknutých bezprostredne po nehode a následne v určitom časovom odstupe po nehode, keď v konaní bola dostatočne preukázaná vysoká intenzita vzťahu tak medzi zomrelou A. B. a jej rodičmi, ako aj so svojimi súrodencami. Smrťou najmladšej dcéry a sestry došlo k závažnému a neodstrániteľnému zásahu do práva na súkromie, najmä do práva na rodinný život. Nestotožnili sa s výrokom, ani rozhodnutím súdu vo výroku o trovách konania, keď podľa ich názoru mal súd rozhodnúť o trovách podľa § 257 CSP a priznať im nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, poukazujúc na závery vyjadrené v uznesení NS SR sp. zn. 1MCdo 13/2010, ako aj poukazujúc na právny záver znalkyne JUDr. Jany Baricovej, uvedený na str. 926-927 tzv. Veľkého komentára k CSP, vydavateľstvo C.H. BECK, rok vydania 2016.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III., IV., V. a VII. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Nárok žalobcov priznaný súdom prvej inštancie vo výroku I. považoval naďalej za nedôvodný. Postup v krátení náhrady škody o štátnu sociálnu dávku poskytnutú na základe zákona č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb považuje za správny, keďže účel tejto dávky je rovnaký ako náhrada škody spôsobená žalobcom zo strany vodiča. Nestotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie o priznaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných obete dopravnej nehody, keď súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s predpokladmi na priznanie náhrady, najmä pokiaľ sa jedná o intenzitu vzťahu žalobcov so zomrelou a taktiež nezohľadnil dopad udalostí do sféry pôvodcu – vodiča motorového vozidla, ktorým k zásahu došlo, a ktorý pri nehode zahynul. Aj v prípade úmrtia vodiča je potrebné prihliadať na jeho sociálne prostredie a majetkové pomery, mieru zavinenia, event. mieru spoluzavinenia usmrtenej osoby. Podstatné sú aj samotné okolnosti nehody, najmä nepripútanie sa bezpečnostným pásom, kedy zo strany zomrelej došlo k porušeniu základnej a v zásade jedinej povinnosti, ktorú ako spolujazdec vo vozidle mala, preto považujú súdom uznanú spoluúčasť 10 % za neprimeranú okolnostiam. Domnieva sa preto, že rozsudok súdu prvej inštancie trpí nedostatkom riadneho odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, ako dôležitým predpokladom jeho preskúmateľnosti, poukazujúc aj na rozhodujúcu prax vyšších súdnych autorít (citované rozhodnutia ÚS SR a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 171/2005). Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %; alternatívne rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. Žalobcovia vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného žiadali rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I až V potvrdiť, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú v napadnutých výrokoch za vecne správne, odôvodnené, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov poukázal na skutočnosť, že nie je subjektom, ktorý priamo zasiahol do práv žalobcov, legislatíva výšku náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných obete dopravnej nehody explicitne nerieši, ponecháva ju výlučne na voľnej úvahe všeobecných súdov. V konaní mal súd skúmať všetky zásadné kritéria, od ktorých následne závisí výška samotnej priznanej

nemajetkovej ujmy. V konaní bolo povinnosťou žalobcov preukazovať a zdôvodňovať konkrétnu uplatnenú sumu. V slovenskej rozhodovacej praxi súdy opakovane odkazujú na kritéria, ktoré by súd mal pri úvahe o výške náhrady nemajetkovej ujmy zohľadniť, a to tak vo vzťahu k poškodenému, ako aj zodpovednej osobe. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14. Krátenie náhrady škody o štátnu sociálnu dávku poskytnutú na základe zákona č. 238/1998 Z. z. považuje za správne.
8. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedli, že náhrada nemajetkovej ujmy priznaná súdom prvej inštancie je neprimerane nízka a nezohľadňuje intenzitu zásahu do ich osobnostných práv, spôsobených náhlou a neočakávanou smrťou dcéry a sestry.
9. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov uviedol, že žalobcovia na jednej strane sa stotožňujú so závermi súdu, a na druhej strane tie isté závery rozporujú. Krátenie náhrady škody o štátnu sociálnu dávku, poskytnutú na základe zákona č. 238/1998 Z. z. považuje za správne, keďže účel tejto dávky je rovnaký, ako náhrada škody spôsobenej žalobcom zo strany vodiča. Opätovne poukazuje na závery uvedené v náleze ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14.
10. Na základe podaného dovolania žalobcov v rade 1/ až 4/ a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 8. februára 2023 sp. zn. 7Co/148/2022 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 19. marca 2025 č. k. 8Cdo/52/2023 rozsudok krajského súdu v potvrdzujúcom zamietavom výroku a súvisiacom výroku o trovách zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

11. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu podmienok v § 11, § 15, § 13 ods. 1 až 3, § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a základných atribútov posudzovania účelu primeraného zadosťučinenia v peniazoch, ktorým je poskytnúť dotknutému subjektu spravodlivé zmiernenie (satisfakciu) za neoprávnený zásah do nemajetkovej sféry (body 13. až 20. odôvodnenia). V bodoch 22. až 24. odôvodnenia uznesenia poukázal na konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorých dovolací súd sa vyjadroval k otázkam, atribútom a predpokladom priznania náhrady nemajetkovej ujmy ako zásahu do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobenej protiprávnym konaním tretej osoby, ku kritériám pre priznanie náhrady majetkovej ujmy, vychádzajúc z ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď v bode 26. odôvodnenia poukázal na rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v otázke priznávania náhrad nemajetkovej ujmy jednotlivým pozostalým osobám súdmi nižších inštancií, keď u pozostalých rodičov z hľadiska vzťahu s blízkou osobou – dieťaťa možno konštatovať, že priznávané sumy sú v rozpätí od 15 000,- EUR do 25 000,- EUR a u súrodencov v rozpätí 10 000,- EUR do 25 000,- EUR, v závislosti od individuálnych skutkových okolností a závažnosti vzniknutej ujmy, keď u pozostalých rodičov stratou dieťaťa sa jedná o závažnú ujmu chránenú v dôsledku porušenia článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj napr. na závery vyslovené v náleze Ústavného súdu SR z 5. decembra 2017 sp. zn. III. ÚS 288/2017 publikovaného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 46/2017. Zároveň v bode 30. odôvodnenia uznesenia uviedol, že bude úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalobcov a pri posudzovaní namietanej neprimeranosti priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť individuálne skutkové okolnosti a závažnosť vzniknutej ujmy na strane žalobcov.

12. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý v napadnutom výroku VI. na základe podaného odvolania žalobcov podľa § 388 CSP zmenil, žalobe na náhradu nemajetkovej ujmy čiastočne vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Ostatné výroky súdu prvej inštancie (s výnimkou súvisiaceho výroku VII. o trovách konania) sa na základe predchádzajúceho rozhodnutia Krajského súdu v Žiline z 8. februára 2023 č. k. 7Co/148/2022-178 a v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. marca 2025 č. k. 8Cdo/52/2023 stali právoplatnými.
13. V prejednávanej veci Krajský súd v Žiline rozhoduje vo veci svojím druhým rozsudkom, keď už na základe predchádzajúceho rozhodnutia prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu došlo k posúdeniu pasívnej vecnej legitimácie žalovaného (v bode 25. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), ako aj k ustáleniu spoluzavinenia poškodenej na spôsobení škody podľa § 441 Občianskeho zákonníka v rozsahu 10 %, keď uvedený právny názor na základe predchádzajúcich rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nebol na základe podaného odvolania žalobcami alebo žalovaným spochybnený a tento už nebol ani predmetom posudzovania následného podaného dovolania proti

rozsudku odvolacieho súdu uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. marca 2025 sp. zn. 8Cdo/52/2023, pričom k otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd poukazuje na závery a atribúty uvedené v bode 13. odôvodnenia predchádzajúceho rozhodnutia, ktoré možno považovať v čase rozhodovania tak prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu za ustálenú rozhodovaciu prax vyšších súdnych autorít (príkladmo odvolací súd cituje napr. Nález Ústavného súdu SR z 5. decembra 2018 sp. zn. II. ÚS 695/2017-45, Nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016, III. ÚS 610/2017, II. ÚS 847/2017, viď aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 228/2012, 6MCdo 1/2016) a Najvyšším súdom Slovenskej republiky publikované rozhodnutie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 61/2018.

14. Základné kritériá určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti načrtol odvolací súd v uznesení z 19. marca 2025 sp. zn. 8Cdo/52/2023 v bodoch 20., 22. a 23., poukazujúc na konkrétne závery a vyslovené kritériá v citovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, v ktorých poukázal na podmienky § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, v ktorom zakotvuje taxatívne dve kritéria a to: závažnosť vzniknutej ujmy (ktorým je smrť blízkej osoby), ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Osobitne dovolací súd vo svojom uznesení (v bode 30.) uviedol, že bude úlohou odvolacieho súdu pri posudzovaní namietanej neprimeranosti priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy potrebné zohľadniť individuálne skutkové okolnosti a závažnosť vzniknutej ujmy na strane žalobcov a straty dieťaťa vo veku XX rokov ako najzávažnejšej ujmy predstavujúcej deštrukciu rodiny a nereparovateľný zásah do ich osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život), s prihliadnutím na priemernú výšku priznávaných náhrad, konkrétne vo vzťahu medzi rodičmi a zosnulým dieťaťom. Zároveň je potrebné zohľadniť aj negatívny dopad na ich zdravotný stav spojený s prežívaním psychických útrap (smútku a žiaľu) spôsobených vnímaním smrti blízkej osoby. Vo vzťahu medzi žalobcami v rade 3/ a 4/ a zosnulej je potrebné taktiež vysporiadať sa so zásahom do ich osobnostných práv, zohľadniť závažnosť vzniknutej ujmy, konkrétne skutkové okolnosti a priznávanú priemernú výšku skutkovo v obdobných prípadoch (viď bod 27. odôvodnenia uznesenia).
15. Už z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva skutkové zistenie, že v dôsledku dopravnej nehody, ktorá sa dňa 25. augusta 2019 stala v katastri obce D., došlo k usmrteniu dcéry žalobcov v rade 1/, 2/ a sestry žalobcov v rade 3/ a 4/ A. B., nar. X. A. XXXX, v tom čase vo veku XX rokov. Na základe záverov uvedených v znaleckom posudku č. 72/2019 znalca G. E. K. bola konštatovaná nesprávna technika jazdy, a to rýchlosť vodiča zn. VW Passat, ktorý v čase stretu obidvoch motorových vozidiel prekračoval rýchlosť svojím motorovým vozidlom o 31 až 33 km/hod., čo bola hlavná príčina vzniku dopravnej nehody s dôsledkom poškodenia zdravia a úmrtia A. B., ale aj vodiča motorového vozidla, ktorý dopravnú nehodu zapríčinil.
16. Pre určenie výšky nemajetkovej ujmy je kľúčová najmä kvalita vzájomného vzťahu osôb narušená neoprávneným zásahom, psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka, ktorá je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, často prerastajúca do duševného ochorenia. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že poškodená bola najmladším vytúženým dieťaťom v rodine, bola aktívna, živá, s dobrou náladou, pozitívnym náhľadom k životu, s dobrými školskými výsledkami či umiestneniami na súťažiach alebo reprezentovaní školy, osobou, ktorá sa zapájala do aktivít v obci a farnosti, v ktorých vynikala. Bola osobou, ktorá obohatila citový život žalobcov v rade 1/, 2/ ako rodičov, keďže sa narodila po tom, čo žalobcovia 3/ a 4/ si začali vytvárať vlastné predstavy o živote. Bola osobou fyzicky a telesne zdatnou, venujúcou sa športu, ekologickým a kreatívnym aktivitám, o čom nepochybne svedčia rôzne čestné uznania, vyznamenania, diplomy a hlavne umiestnenia na súťažiach, obzvlášť vynikala v súťažiach zo slovenského jazyka. Vnášala do rodiny radosť, nadšenie a zmysel nadchnúť ľudí pre dobrú vec. Žalobkyni 1/ bola oporou v čase choroby, počas ktorej podstúpila operáciu chrbtice, keďže žalobca v rade 2/ pracoval na týždenné turnusy, žalobca 3/ študoval na vysokej škole a žalobkyňa 4/ bola pracovne činná v zahraničí. Smrťou dcéry a sestry došlo k prelomeniu životov, keďže žalobkyňa 1/ trpí psychickou chorobou, na ktorú sa doposiaľ lieči, žalobca 2/ sa po smrti viac uzavrel do seba, menej komunikoval, rodina menej trávila spoločný čas, nastala otupná a ťaživá atmosféra.
17. Z vyššie uvedených výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že medzi žalobcami v rade 1/, 2/ ako rodičmi a žalobcami v rade 3/, 4/ ako súrodencami na strane jednej a zomrelou dcérou a sestrou existovali silné citové väzby, v prípade zosnulej v dôsledku dopravnej nehody sa jednalo o mladé dievča (ženu) v rozpuku svojho života, kedy už vzhľadom na prežité spoločné obdobie mala vytvorené silné citové väzby s rodičmi, ako aj so svojimi súrodencami, tobôž ak starší súrodenci sa začali osamostatňovať a ako najmladšia z detí bola tak aj oporou a pomocou rodičov v už

ich produktívnom veku. Taktiež nie je možno odhliadnuť samotný charakter zosnulej dcéry a sestry, ktorá svojím životom a správaním „spôsobovala“ radosť rodičom, súrodencom a celej rodine, keďže dosahovala veľmi dobré študijné výsledky a bola spoločensky aktívnou osobou aj v rámci aktivít obce, v ktorej bývala. Je preto možné konštatovať, že pri strate dieťaťa v uvedenom veku (XX rokov), ktoré z hľadiska osobnostných čŕt a povahy prinášalo rodičom a súrodencom radosť, výrazným spôsobom zasiahlo do citového života týchto najbližších. Na strane druhej bolo potrebné prihliadať na okolnosti, v dôsledku ktorých k usmrteniu dcéry žalobcov v rade 1/, 2/ a sestry žalobcov v rade 3/, 4 / došlo. Je zrejmé, že k strate života došlo v dôsledku dopravnej nehody/zlyhania ľudského faktora, za situácie, že došlo k porušeniu pravidiel cestnej premávky tým, že vodič motorového vozidla, ktorý spôsobil škodu, išiel v danom mieste rýchlosťou viac o 31 až 33 km/hod., než to povoľovali predpisy o cestnej premávke. Nejednalo sa však o úmyselný trestný čin, vzhľadom na úmrtie vodiča tohto motorového vozidla už nie je zrejmé, aké by bolo jeho stanovisko a vyjadrenie sa k okolnostiam dopravnej nehody a vzniku tohto následku.

18. Pri úvahách o výške náhrady nemajetkovej ujmy, zohľadniac kritériá vyplývajúce z ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a to závažnosť nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo, odvolací súd dospel k záveru, že za primerané odškodnenie treba považovať nemajetkovú ujmu u žalobcov v rade 1/, 2/ ako rodičov vo výške 23 000,- EUR pre každého z nich a u žalobcov v rade 3/, 4/ ako súrodencov vo výške 18 000,- EUR pre každého z nich. Vychádzajúc z atribútov, na ktoré poukázal najvyšší súd v uznesení z 19. marca 2023 v bodoch 13., 23. až 26. odôvodnenia, odvolací súd sa oboznámil s viacerými rozhodnutiami dovolacieho súdu pri posudzovaní priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, s prihliadnutím na priemernú výšku priznávaných náhrad, konkrétne vo vzťahu s blízkou osobou – dieťaťa a súrodenca, zohľadňujúc tak negatívny dopad z prežívaní ich psychických útrap spôsobeným vnímaním smrti blízkej osoby.

19. Napríklad uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/87/2023 z 27.09.2023 bolo odmietnuté dovolanie žalovaného proti rozsudku (záverom prvostupňového a odvolacieho súdu), ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičom vo výške 25 000,- EUR a 17 500,- EUR a sestre vo výške 10 000,- EUR v dôsledku dopravnej nehody, u ktorej na následky spôsobených zranení podľahla dcéra a sestra. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/33/2024 z 25.02.2025 bolo odmietnuté dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom konaní – v dôsledku dopravnej nehody na následky spôsobených zranení podľahla dcéra žalobkyne v rade 1/ a sestra žalobkyne v rade 2/, keď rodičovi bol priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 35 000,- EUR a sestre vo výške 25 000,- EUR. Ďalej sa odvolací súd oboznámil s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 53/2020 z 28.09.2022, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o priznaní nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 v dôsledku dopravnej nehody, na následky ktorej zomrela dcéra žalobkyne v rade 1/ a sestra žalobkyne v rade 2/, v ktorom dovolací súd vyvodil, že vo vzťahu k podanému dovolaniu v sume 20 000,- EUR u žalobkyne v rade 1/ a v sume 15 000,- EUR u žalobkyne v rade 2/ nepovažoval dovolanie žalovanou poisťovňou za dôvodné. Uznesením sp. zn. 8Cdo/4/2025 z 25.06.2025 najvyšší súd na základe podaného dovolania rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pokiaľ v predmetnom konaní bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy odvolacím súdom vo výške 10 000,- EUR pre každého zo žalobcov v rade 1/ a 2/, ktorí si ako pozostalí po obeti dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla uplatňovali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, v dôsledku ktorej zahynul syn žalobcov. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/44/2023 z 14.12.2023 vyplýva, že v dôsledku dopravnej nehody, pri ktorej zomrel/zahynul vodič motocykla – syn žalobkyne v rade 2/, tejto na základe kritérií podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 25 000,- EUR. V ďalšom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/23/2022 z 27.04.2023 Najvyšší súd SR zamietol dovolanie proti výroku odvolacieho rozhodnutia týkajúce sa ustálenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy na sumu 30 000,- EUR pre pozostalú manželku a na sumu 20 000,- EUR pre každú z troch pozostalých maloletých dcér. K nehode došlo v čase, keď usmrtený mal 37 rokov. Uznesením sp. zn. 6Cdo/25/2021 zo dňa 26.04.2023 Najvyšší súd SR odmietol dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý sa stotožnil so závermi okresného súdu vo veci určenia náhrady nemajetkovej ujmy v prospech pozostalých rodičov a sestry v sume 25 000,- EUR pre každého z nich, k dopravnej nehode došlo v roku 2016, usmrtený bol dospelý. Uznesením sp. zn. 6Cdo/16/2022 z 28.02.2023 Najvyšší súd SR odmietol dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý ustanovil výšku náhrady nemajetkovej ujmy v prospech pozostalých rodičov po 24-ročnom synovi na sumu 10 000,- EUR pre každého z nich, k nehode došlo v roku 2016.

20. Vychádzajúc tak z okolností prejednávanej veci, ako aj z rozhodovacej praxe dovolacích senátov najvyššieho súdu, odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodné žalobcom v rade 1/, 2/ ako rodičom zosnulej XX-XXXXXX dcéry priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške každému 23 000,- EUR

a žalobcom v rade 3/ a 4/ ako súrodencom vo výške 18 000,- EUR. Ako už bolo konštatované súdom prvej inštancie, v konaní bolo ustálené spoluzavinenie poškodenej na spôsobenej škode v rozsahu 10 % v dôsledku toho, že znalcom z odboru dopravy bolo konštatované, že poškodená v čase dopravnej nehody nebola pripútaná, čo viedlo súdy (prvostupňový a odvolací) k ustáleniu spoluzavinenia poškodenej na spôsobení škody v uvedenom rozsahu. U žalobcov v rade 1/ a 2/ spoluzavinenie poškodenej na spôsobení škody predstavuje zo sumy 23 000,- EUR sumu 2 300,- EUR, čo znamená, že vzhľadom na predchádzajúce rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v rade 1/ a 2/ vo výške 12 500,- EUR (ktoré výroky nadobudli právoplatnosť), odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. (v zamietajúcej časti) vo vzťahu k žalobcom v rade 1/ a 2/ zmenil tak, že zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcom každému z nich sumu 8 200,- EUR (23 000 – 2 300 – 12 500); obdobne u žalobcov v rade 3/, 4/ považoval za dôvodné priznať im nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 18 000,- EUR, po odpočítaní spoluzavinenia poškodenej (1 800,- EUR) a nadobudnutí právoplatnosti výrokov III. a IV., rozsudok vo výroku VI. zmenil a rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi v rade 3/ sumu 12 200,- EUR (18 000 – 1 800 – 4 000) a žalobkyni v rade 4/ sumu 11 200,- EUR (18 000 – 1 800 – 5 000), a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.
21. O trovách prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1, v spojení s § 453 ods. 1 a 3 CSP a v súlade s článkom 4 ods. 2 Základných princípov CSP. V danom prípade, pokiaľ aj nebolo v plnej miere vyhovené žalobe na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobcami v rade 1/ a 2/ vo výške 36 000,- EUR a žalobcami v rade 3/ a 4/ vo výške 18 000,- EUR – priznanie nemajetkovej ujmy vo výške, ako bolo súdom prvej inštancie rozhodnuté vo výrokoch II. až V. na základe predchádzajúcich rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu a v súčasnosti zmenou rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku VI. znamená, že priznaná výška nemajetkovej ujmy bola závislá od úvahy súdu vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci zistených na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Z týchto dôvodov preto odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodné žalobcom priznať voči žalovanému nárok na náhradu trov prvostupňového, odvolacieho, ako aj dovolacieho konania (aj vzhľadom na plný úspech vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie) v plnej výške. O výške trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).
22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)
V Žiline dňa 17. septembra 2025
Mgr. František Dulačka

predseda senátu

Mgr. Mária Kašíková

členka senátu

Rozhodnutie nemohla podpísať pre neprítomnosť, z dôvodu čerpania dovolenky (§ 394 ods. 2 CSP)

JUDr. Zuzana Krivdová

členka senátu
Za správnosť vyhotovenia:
Ing. Spišiaková Lucia